

Summary

Present note contains information about a new locality of the European Mantis (*Mantis religiosa*): Nowy Orzechów, Polesie Lubelskie, south-west Poland (UTM FC40; 51°27'37"N 23°01'36"E).

Adresy autorów:

Paulina Kozina

Uniwersytet Gdański, Wydział Biologii

Katedra Zoologii Bezkręgowców i Parazytologii

ul. Wita Stwosza 59, 80-308 Gdańsk

e-mail: paulina.kozina@biol.ug.edu.pl

Rafał Łopucki

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Wydział Biotechnologii i Nauk o Środowisku

Interdyscyplinarne Centrum Badań Naukowych

ul. Konstantynów 1J, 20-708 Lublin

e-mail: lopucki@kul.pl

Małgorzata Goc, Grzegorz Jędro

ŁĘG ŁABĘDZIA KRZYKLIWEGO *CYGNUS CYGNUS* W SŁOWIŃSKIM PARKU NARODOWYM

Whooper Swan *Cygnus cygnus* breeding in the Słowiński National Park

Obszar Pomorza Środkowego, na którym położony jest Słowiński Park Narodowy, charakteryzuje się największą liczebnością par lęgowych łabędzi krzykliwych w całym regionie Pomorza. Od czasu stwierdzenia pierwszego lęgu tego gatunku w tym regionie w 1991 roku, notowany jest stały wzrost liczebności i rozszerzanie areału lęgowego (Tomiałojć i Stawarczyk 2003, Sikora i Wieloch 2007). Obecnie liczebność populacji lęgowej na Pomorzu wynosi 20-25 par, a w całej Polsce jest oceniana na 99-112 par (Sikora et al. 2013, Neubauer 2015, Sikora i Wieloch 2015). Łabędź krzykliwy gniazduje przede wszystkim w północnej Europie (Islandia, Skandynawia i północna Rosja). Rzadziej lęgi odbywa w Europie Środkowej (Hagemeyer i Blair 1997).

W 2015 roku stwierdzono pierwszy lęg łabędzi krzykliwych w Słowińskim Parku Narodowym. Parę z 5 pisklętami obserwowano w dniach 20 i 28 maja. Po tym czasie ptaków dorosłych ani młodych już nie widywano, co mogło być spowodowane zarośnięciem obszaru wysokim szuwarem. Ptaki przebywały na zmeliorowanych, śródleśnych łąkach o powierzchni około 22 ha, w pobliżu Smołdzina. Łąki te porośnięte są roślinnością szuwarową torfowisk niskich, łąk okresowo wilgotnych i muraw napiaskowych. W okresie wiosennym zalane są

Fot. 1. Dorosły łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus* na stanowisku lęgowym (fot. M. Goc).
Photo 1. Adult Whooper Swan *Cygnus cygnus* at the breeding site (photo by M. Goc).

Fot. 2. Pisklęta łabędzia krzykliwego *Cygnus cygnus* (fot. M. Goc).
Photo 2. Whooper Swan *Cygnus cygnus* cygnets (photo by M. Goc).

wodą na znacznej powierzchni, dlatego łabędzie pływały w rowach oraz pomiędzy roślinnością porastającą łąki.

Stwierdzenie pary wodzącej młode było poprzedzone wcześniejszymi obserwacjami łabędzi krzykliwych w okresie lęgowym. Dwa dorosłe ptaki obserwowano na zabagnionym oczku wodnym położonym na skraju lasu, oddalonym o około 2 km od obszaru stwierdzenia pary lęgowej. Pierwsza obserwacja w tej lokalizacji miała miejsce 23 kwietnia 2013 roku. W 2014 roku tokującą parę obserwowano od 1 do 11 marca. Następnie parę łabędzi krzykliwych widziano na jeziorze Gardno przy miejscowości Gardna Wielka, trzykrotnie na początku maja 2014 roku. Parę dorosłych ptaków obserwowano również w okresie lęgowym we wschodniej części Parku, nad jeziorem Łebsko, na Półwyspie Gackim. Pierwsza obserwacja z tego rejonu pochodzi z maja 2012 roku. W maju i czerwcu 2013 roku obserwowano pojedynczego dorosłego ptaka, a później 2 dorosłe ptaki przy Półwyspie Żarnowskim. Pod koniec marca 2014 r. obserwowano parę dorosłych ptaków przy Półwyspie Gackim, a w maju i czerwcu tego samego roku, ptaki widziano ponownie przy Półwyspie Żarnowskim. Można się zatem spodziewać, że również we wschodniej części Parku zostanie w najbliższym czasie stwierdzony lęg łabędzi krzykliwych, co może być potwierdzeniem ekspansji i wzrostu liczebności par lęgowych tego gatunku na obszarze kraju.

Pragniemy podziękować Magdalenie Hadwiczak i dr. Pawłowi Czechowskiemu za wnieście istotnych uwag do niniejszej notatki.

LITERATURA

- HEGEMEIJER E.J.M., BLAIR M.J. (Eds.). 1997. The EBCC Atlas of European Birds: Their Distribution and Abundance. T & AD Poyser, London.
- NEUBAUER G., MEISSNER W., CHYLARECKI P., CHODKIEWICZ T., SIKORA A., PIETRASZ K., CENIAN Z., BETLEJA J., GASZEWSKI K., KAJTOCH Ł., LENKIEWICZ W., ŁAWICKI Ł., ROHDE Z., RUBACHA S., SMYK B., WIELOCH M., WYLEGAŁA P., ZIELIŃSKA M., ZIELIŃSKI P. 2015. Monitoring Ptaków Polski w latach 2013–2015. Biuletyn Monitoringu Przyrody 13: 1-92.
- SIKORA A., WIELOCH M. 2007. Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*. In: SIKORA A., ROHDE Z., GROMADZKI M., NEUBAUER G., CHYLARECKI P. (Eds.). Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań: 52-53.
- SIKORA A., ŁAWICKI Ł., KAJZER Z., ANTCZAK J., KOTLARZ B. 2013. Rzadkie ptaki lęgowe na Pomorzu w latach 2000-2012. Ptaki Pomorza 4: 5-81.
- SIKORA A., WIELOCH M. 2015. Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*. In: CHYLARECKI P., SIKORA A., CENIAN Z., CHODKIEWICZ T. (Eds.). Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa: 123-127.
- TOMIAŁOJĆ L., STAWARCZYK T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.

Summary

Since 2012 adult whooper swans have been seen in the Słowiński National Park in suitable habitats during breeding season. In 2015 a pair with cygnets was recorded.

Adresy autorów:

Małgorzata Goc (e-mail: putres@wp.pl), Grzegorz Jędro (e-mail: rufinus@o2.pl)
Słowiński Park Narodowy
ul. Bohaterów Warszawy 1a, 76-214 Smoldzino